

ökade på Latin för de Civila och Ryska för de Lärde, (enligt önskan!)
Med fullkomligaste aktning har jag den äran vara

Wälädle Herr Rectors ödmjuka tjänare
Carl Gust. Ottelin

Borgå d. 12 Sept. 1843.

10

102 J. V. SNELLMAN - J. J. TENGSTROM 15.IX
1843
HUB, Coll. 99

H:r Professor J. J. Tengström
Helsingfors

Vördade Vän och Broder!

20 Angenämt öfverraskades jag af Brors bref, som i sjelfva verket var det första jag fått mottaga från Helsingfors. Utan min försäkran vet Bror, att i sanning intet annat kunnat vara mig mera kärkommet.

Min resa gick så säkert, som den i vårt land vanligen går. Endast mina böcker blefvo oakadt all omsorg vid inpackningen jemmerligen medfarna. Savolax motsvarade till anblicken icke min väntan. Mellan Heinola och S:t Michel ser man vackra landskaper, men nordligt ifrån sednare ort blir landets utseende enformigt med låga kullar, kala stenrösen eller bevuxna med kort löfskog, och genom hemmanens spridda läge jemförelsevis omärkbar odling. Sällan närmar sig vägen till vattendragen. Det hela ger så icke någon voyage pittoresque. Först då man 30 närmar sig till Kuopio, kommer man till en verklig alptract i smått med vidsträckta utsigter öfver sjö och land. Sjelfva staden har såsom bekant ett skönt läge, är på tvenne sidor omsluten af Kallavesi, hvars otaliga holmar gifva en skön anblick, och ser i det inre öppen, glad och putsad ut. Välmågan lär på sednare tider stigit i orten, jemte den omgifvande landtbygdens, genom de många såganläggningarne, viktualie-handeln på Petersburg och de öppnade vattenkommunikationerna. Stadens stora stenkyrka har ett skönt läge, sådant den nya i Helsingfors, men invid ett större torg, och vårt skolehus är för sitt ändamål ett palats.

40 Så är det yttre i många hänseenden egnadt att gifva belåtenhet. Äfven invånarnes artiga mottagande har redan gjort mig hemmastadd på orten. Skolungdomen synes vara van vid god disciplin, visar sig serdeles uppmärksam och lydig, och ser också öfver förväntan snygg och hygglig ut. Endast med studierna är det illa bestäldt, och mycket måste i detta hänseende blifva annorlunda, ehuru klokheden bjuder mig att både i anseende till sak och personer gå långsamt och försigtigt tillväga. Mina tjenstekamrater äro väl med ett enda undantag pålitliga män, men äfven så äro innovationer kinkiga der oordningen blifvit ordning och privilegium. Detta naturligtvis sagdt i förtroende.

50 Ovanan vid befattningen och bristande kunskap om härvarande förhållanden hafva gifvit mig mycket att skaffa under dessa första veckor. Eljest åligger mig endast aderton timmars undervisning för veckan, så fördelad att jag tre dagar har blott en läsetimma dagligen. 30 à 40 Scripta i veckan öka detta arbete något litet. Men jag känner att äfven detta ringa, lagdt till öfriga små omsorger, leder ifrån eget arbete

och har derföre föga hopp om fruktbarande litterär verksamhet. En tidning kan dock skötas handtverksmässigt, och är jag sinnad försöka, hvad på en sådan slagdänga kan förtjenas. Rektorsbefattningen ger ungefär 1 800 R^ub^el Assign^ate^r. Jag hoppas väl derpå kunna bespara något och har redan af första quartalet gjort afbetalningar, men äfven den största sparsamhet kan här af en sådan summa icke göra mycket, emedan orten är dyr och samlefnaden sådan, att äfven öfverflödsutgifter blifva nödvändiga. Gerna och helst skulle jag skilja mig från allt umgänge, men, det skulle alltför tvärt svära mot den välvilja man här på alla håll varit mon att visa mig.

10

Nu har jag mer än fullständigt refererat, hvad mitt närvarande lif kan erbjuda, öfvertygad om Brors deltagande för äfven dessa småsaker. Hade jag nu åter fått lefva ett år i Sverige eller Tyskland, förtjenande maten med pennan, så tror jag visst att det året gifvit ett par tre icke så små volumer. Vore min ålder icke så nära de 40, så skulle ett par års hvila kanske vara den bättre delen. Nu är det kinkigare. Men äfvenså kan det hafva sitt goda med sig – om blott ej en likgiltighet för alla verdens affärer, hvaraf jag någon längre tid lidit, och hvilken jag stundom trott förebåda min snara hädanfärd, alltför mycket tager öfverhanden. Eller kanske är det blott förvåningen att oförmodadt

20

befinna mig vid en slags stadga, som vida skiljer sig från min yngre ålders oroliga feberlif. Hur det än må vara, jag finner det ej underligt, om Napoleon hade ledsnat vid ett stycke svartmylla till utom »det gamla Europa». Och han lefde likväl icke i en så småaktig tid som den närvarande – ännu mindre var han ledamot af sällskapet pro Flora & Fauna Fennica och skolmästare i Kuopio.

Om Sjömans frånfälle underrättades jag genom ett sorgbref samma dag jag fick Brors bref. Det var mig oväntadt, sedan jag vid afresan från H^elsing^fors fått veta om hans välbefinnande och snara åter-

30

komst. Nu förefaller det mig som hade väl universitetet kunnat tåla honom den korta tid han lefde. Ty säga hvad man vill – jag vet ej, om landet utom honom hade någon läkare, som »sträfvade» framåt. Och sådana mäns grannskap torde väl vara ungdomen det fruktbaraste. Detta påminner mig äfven om Lindfors, som här ännu strör ut tankar, hvilka kunde utspinnas till volumer, och hvilken, fastän han något åldrats, ännu allt har ett ungt intresse.

40

Det gläder mig hjertligt höra, att Roberts och hans kamrats resa slagit så väl ut. Rheinfärden skall säkert fullända deras belåtenhet, isynnerhet om de delat vår sköna eftersommar, som här ännu ger sig tillkänna med 23 graders middagsvärme i skuggan och de mildaste månskensaftnar. Oundvikligt lär det vid deras år vara att falla in i djup admiration, men litet hämmande kan denna blifva, om den varar länge. Serdele farlig är den i vårt förhållande till Tyskarne, skulle jag tro, hvilkas alla profkrior vi äro vane att sluka såsom vore det fast spis. – Men de unges lilla beundransfeber skall väl lägga sig med åren och med kanske en ny resa. Min vänskapsfulla helsning till Dem, när de återvända, hvilket väl sker redan de första dagarne af Oktober.

Äfven hos öfriga medlemmar af Brors älskvärda familj ber jag Bror hafva godheten framföra min ödmjuka helsning. Det kommer säkert att kosta på Eder alla att lemna Botby, isynnerhet på Bror, som så

50

allvarligen och medvetet njöt af detta refugium. Nu går det väl ej an att riskera flera ombyten, utan Bror nödgas väl förlängre tid arrendera en liknande lägenhet. Måtte den gifva samma fröjd, som härtills åtföljt Brors sommarsejourer.

Jag hoppas allt framgent få glädjas af en och annan rad med Brors

hand, som öfvertygar mig om Brors fortfarande raska befinnande. Bref blifva härstädes för mig lika många välgerningar, och Brors bref skola vara söndagsgåfvor för

Brors
tillgifnaste, tacksammaste
Joh. Vilh. Snellman

Kuopio d. 15. September 1843.

10

P. S. Sänd, Gode Bror! till Fredrik Ehrström Feuerbach »Wesen des Christenthums», med hvad mera Bror eger och anser till frågan närmast hörande af strörlitteratur. Jag får så böckerna oförtöfvadt och skall lika oförtöfvadt återställa dem. Det synes på dessa vågiga rader, hvilka tunga ögon verkas af 8 timmars skolgång i dag. Lef väl!

20

103 C. A. SNELLMAN – J. V. SNELLMAN 26.IX 1843
HUB, JVS handskriftssamling

Christinæstad den 26:te Sept. 1843.

Hulda Broder!

Enär intet i officiell wäg försports om Din tillämnade skilsmässa ifrån detta eländes land, och det nu är så långt lidit på hösten, förmodar jag att detta skall träffa Dig i Kuopio.

30

Anledningen hvarföre jag nu måste oroa dig, är Swärmors Pension; – Enligt Dit bref sistledne februari borde Pensions brefvet varit hos Assesor Grönberg, men enligt brev af honom har han det ej; och som jag, eller wi, ej känna huru wida någon af Essarne under denna termin är Inne i Hkelsingfors, eller ännu hafva det omhänder, hvilket alt jag förmodar Dig känna, har jag härmed welat bedja Dig, godhets fult, antingen underrätta mig eller Directe, arrangera om att Pensionens Brefvet lämnas till Assesor Grönberg, hwilken redan erhållit Fullmagt m. m. till Pensionens Uttagande.

40

Jag har för öftrigt intet att tillägga utan alt är på sitt förra äfven i Hämä. Skulle Du hafva anledning att fagna mig med någon rad, så låt mig fåweta om ej någon Cateches efter närwarande tids fordran utekommit, Augusta wore däraf i behofv.

Hjärteligen Hälsa wi Dig och emotse med Deltagande någon gynnsam förändring i Ditt närwarand.

Din Egen
August.

50

104 ANSÖKAN TILL SENATEN 27.IX 1843
RA, Senatens ekonomiedepartement

Stormäktigste Allernådigste Kejsare och StorFurste!

Hos Eders Kejsarlige Majestät wågar i djupaste underdånighet jag